

[Søren Jensen.]

brugere, så var der ingen grund til beklagelse.

Og på baggrund af de udtalelser, som hr. Niels Ravn nu fremsatte, kan jeg ikke lade være med at sige, at trods strukturændringen i landbruget er der stadig mange mindre jordbrugere, der klarer sig pænt, ja, i flere tilfælde bedre end dem, der har betydelig større landbrug, og jeg tror nok, vi i højere grad, når vi skal vurdere landbrugslovgivningen som helhed, skal vurdere ud fra mand end ud fra areal. Det synes jeg vi har en vis følelse af.

Men jeg skal villigt indrømme, at jeg er ikke glad for den grænse, som her drages mellem landbrugere, og her tænker jeg ikke mindst på de såkaldte gårdmandsbrug, hvor mand og kone efterhånden er blevet ene om arbejdet. Her har man for så vidt de samme for ikke at sige endnu større problemer, end man har inden for de helt små brug, og derfor piner det mig noget, at vi skal have denne grænse, som jo går på areal og grundbeløb, mellem de forskellige brug; jeg synes også, den i nogen grad strider imod det, vi tilstræber på andet sæt. Derfor håber jeg, det må lykkes dels igennem det kommende udvalgsarbejde, dels igennem det, andre foretager i andre udvalg, at nå frem til en større ligestilling mellem de forskellige brugsstørrelser og de former for indkøbsforeninger, som vi har inden for landbruget.

Det er jo rigtigt, at strukturændringen går stærkt, og på den baggrund er det også rimeligt, som ministeren foreslår, at begrænse lovens løbetid til 5 år. Jeg kan sammenfattende sige, at jeg på venstres vegne kan tiltræde de ændringer, der foreslås i loven, og i det hele taget tilsige en velvillig behandling af forslaget. Men jeg gør opmærksom på, at der er enkeltheder i forslaget, som vi gerne vil se lidt nærmere på i det udvalg, som jeg håber bliver nedsat.

Jens Peter Jensen (Agerskov): Det er ikke første gang, et forslag til lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere er til behandling her — det er ottende gang. Første gang var i 1939, derefter gik der 10 år til 1949. Så blev loven fornyet igen, og den måtte allerede tages op til fornyelse i 1951, for der var da en mulighed for, at der skulle ske visse ændringer. Den blev optaget

til fornyelse og forlængelse igen i 1954, atter igen i 1960, og i 1962 var pengene brugt op, så da fik vi en ny bevilling; derefter gik vi for syvende gang i gang i 1966. Altså i 29 år har denne lov virket og været en stor hjælp, ikke mindst efter 1950, hvor mekaniseringen har stillet betydelige krav.

De enkelte indkøbsforeninger har vist, at de kunne administrere midlerne på en god måde, og ved det foreliggende lovforslag foreslås nu en forlængelse af indkøbsforeningernes virkemuligheder ved, at der stilles yderligere midler til rådighed, i forslaget er der nævnt et beløb på 25 mill. kr. inden for et tidsrum af 5 år. Det er jo givet, at vi havde ønsket en længere periode, men på grund af den udvikling, vi er inde i, er vi indforstået med, at vi kører disse 5 år.

Der er i forslaget foreslået en del ændringer. I § 2 under b ændres 50.000 kr. grundværdi til 75.000 kr., og de 15 ha ændres til 20 ha; under d foreslås det, at der kan anvendes op til 15.000 kr. til et enkelt medlem, til to medlemmer 20.000 kr., og hvor tre eller fire medlemmer køber fælles ind, indtil 30.000 kr., men ingen kan låne over tre fjerdedele af det købtets værdi; afdragstiden ønsker vi også ændret til højst 6 år. Dermed er jo ikke sagt, at den i alle tilfælde skal være 6 år. For kreaturerne vedkommende har vi en kortere afdragstid, og den praksis vil jeg håbe bestyrelserne i de enkelte indkøbsforeninger vil fortsætte med.

Derefter følger der en række nødvendige bestemmelser meget lig dem i hidtidig lovgivning, hvorfor det høje ting skal skånes for en gennemgang her. Landbruget arbejder under hurtig forvandling. Vi lever i et dynamisk samfund, hvor tingene forældes og værdierne smuldrer langt hurtigere, end vi tidligere har kendt. Konjunkturstigningerne og ændringerne ved 14. alm. vurdering gør det nødvendigt, at visse tal ændres, således at de nogenlunde dækker det tilsigtede.

Det kan oplyses, at der er 32 foreninger ud over landet med 45.837 medlemmer pr. 1. april 1969. Det er en tilgang på 2.000 medlemmer det sidste regnskabsår. Derfor har vi jo, som før omtalt, de gamle garantier, 15.385, og dem ønsker vi selvfølgelig taget med ind i bestemmelserne; vi vil benytte lejligheden ved denne revision til at se, om der er en mulighed for, at de kan slettes.